

College voor Examen

Versie 3
maart 2013

Deze versie vervangt versie 2.0 en van januari 2013.

INFORMATIEBROCHURE

Kaders rekentoets VO 2013

- vmbo (2F)
- havo/vwo (3F)

Versie 3, maart 2013

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding	3
2.1	Veranderingen ten opzichte van 2012.....	5
3	Pilot rekentoets VO.....	7
3.1	Flexibele afname	7
3.2	Afnameperiode	7
3.3	Toetsduur	7
3.4	Alleen vooruit navigeren	7
3.5	Kandidaten met een beperking	7
3.6	Hulpmiddelen.....	8
3.7	Geheimhouding	9
3.8	Geen handmatige correctie	9
3.9	Dataretour.....	9
3.10	Vaststellen cijfer	10
3.11	Rapportage leerlingresultaten	10
3.12	Enquêtes	10
3.13	Evaluatie van pilot rekentoets VO	10
3.14	Kennisnemen van de beoordeling	10
3.15	Toezicht tijdens de pilot door inspectie	11
3.16	Specifieke informatie tweede afnameperiode	11
3.17	Huidige eindexamenkandidaten	12
4	Activiteiten tot aan de digitale afname.....	13
4.1	Aanmelden	13
4.2	Verplichte systeemcheck.....	13
4.3	Proef op de Som.....	18
4.4	Technische ondersteuning	19
4.5	Niet deelnemen	20
5	Maatwerk bij de normering van de pilot-rekentoets 2F	21
5.1	Aanleiding	21
5.2	Samenvatting van hoofdstuk 5	21
5.3	Normering van de rekentoets: de omzetting van vaardigheidsniveaus in cijfers	22
5.4	Na de normering van de rekentoets 2F.....	25

2 Inleiding

In deze versie 3 van de informatiebrochure over de rekentoets VO zijn de wijzigingen ten opzichte van versie 2 groen gemarkeerd.

De blauw gemarkeerde passages maken sinds versie 2 deel uit van deze brochure.

Passages uit de versies 1 en 2 die niet meer gelden, zijn doorgehaald.

In schooljaar 2013-2014 zal de rekentoets VO een verplicht onderdeel van het eindexamen zijn. In de aanloop daar naartoe wordt in schooljaar 2012-2013 voor het tweede jaar een pilot uitgevoerd. De rekentoets VO is een digitale toets die wordt afgenomen in ExamenTester.

Brief aan de Tweede Kamer (van 19 december 2012)

Op 19 december 2012 zonden de minister en de staatssecretaris van OCW een brief aan de Tweede Kamer (onderwerp: Voortgangsrapportage implementatie referentiekader taal en rekenen).

In deze brief staat dat de rekentoets tot 2015-2016 nog geen deel uitmaakt van de slaag-/zakregeling. Leerlingen die in 2013-2014 of in 2014-2015 hun opleiding afronden, kunnen niet zakken vanwege een laag cijfer voor de rekentoets. Wel moeten zij een rekentoets afleggen en komt het cijfer voor de rekentoets op de cijferlijst bij het diploma, zodat het vervolgonderwijs weet waar een leerling staat en de leerling wordt gestimuleerd om goed te presteren.

Deze brief is voor het CvE een van de aanleidingen om versie 1 van deze informatiebrochure te vervangen door versie 2.

Over het vmbo staat in de brief van 19 december dat de prestatie-eisen voor GL/TL hoger zullen zijn dan voor KB en voor KB weer hoger dan voor BB. De nadere uitwerking voor de rekentoets VO van dit maatwerk voor de verschillende leerwegen maakte nog geen deel uit van versie 2 van deze informatiebrochure.

Maatwerk bij de normering van de rekentoets 2F

Een van de redenen om versie 3 van deze informatiebrochure uit te brengen is de uitwerking van het maatwerk bij de normering van de rekentoets 2F. Deze uitwerking komt er op hoofdlijnen neer dat GL/TL-leerlingen voor een voldoende op de rekentoets meer opgaven goed beantwoord moeten hebben dan KB-leerlingen. BB-leerlingen hoeven - tijdelijk - minder opgaven goed te hebben voor het cijfer zes of hoger. Zie paragrafen 5.2, 5.3 en 5.4 van het geheel nieuwe hoofdstuk 5.

Vmbo-scholen moeten kennis hebben van hoofdstuk 5 als zij vanaf 11 april de rapportage van de leerlingresultaten ontvangen.

Andere rekenmachine

Een reden voor versie 2 van deze brochure is dat er bij de rekentoets VO in 2013 een andere rekenmachine wordt gebruikt dan in versie 1 van deze brochure was aangekondigd. Zie paragraaf 2.1.5.

Systeemcheck niet afgerond op 4 januari? Toch kans op deelname in juni

Scholen die de systeemcheck op 4 januari niet hebben afgerond kunnen weliswaar niet deelnemen aan de pilot rekentoets VO in maart, maar krijgen nog een kans om in juni alsnog aan de pilot mee te doen. Zij dienen dan de systeemcheck uiterlijk vrijdag 15 maart om 16.00 uur succesvol te hebben doorlopen. Zie paragraaf 4.2.3.

Kandidaten met een handicap

Paragraaf 3.5 over kandidaten met een handicap is aangevuld met een nadere mededeling.

Informatie toegevoegd over kennisname van de beoordeling en toezicht door inspectie

Twee paragrafen (3.14 en 3.15) zijn in versie 2 toegevoegd over. Paragraaf 3.14 over het kennis kunnen nemen van de beoordeling en paragraaf 3.15 over toezicht tijdens de pilot door de Inspectie van het Onderwijs. Ten opzichte van versie 2 is paragraaf 3.15 in versie 3 licht aangepast. Dat betreft een verduidelijking.

In versie 3 zijn twee paragrafen toegevoegd met specifieke informatie ver de toewijzing van varianten in de tweede afnameperiode van 30 mei tot en met 5 juni (paragraaf 3.16) en aandachtspunten waarmee de examensecretaris kandidaten die wellicht gaan zakken behulpzaam kan zijn (paragraaf 3.17).

Doel van de pilot rekentoets VO

De pilot van de rekentoets VO stelt de betrokken VO-scholen, het CvE en Cito in staat om te oefenen met de planning, de logistiek en de techniek die nodig is om de rekentoetsen af te nemen en ervaring op te doen met de inhoud en het niveau van de rekentoets. Het schooljaar 2012-2013 is voor de rekentoets een 'generale repetitie' waarbij - net als bij de eerste pilot in schooljaar 2011-2012 - opnieuw alle scholen aan de rekenpilot mogen deelnemen. De deelname aan de pilot is vrijwillig, maar nagenoeg alle VO-scholen hebben grote aantallen kandidaten doorgegeven. Het CvE verwacht dat in 2013 (vrijwel) alle scholen zullen meedoen, met grotere aantallen kandidaten.

Deze informatiebrochure geeft de algemene informatie die nodig is om de digitale afnames van de pilot rekentoets VO in 2013 goed te organiseren binnen de school. Naast deze informatiebrochure is er de 'Activiteitenplanning pilot rekentoets VO 2013' waarin beschreven is welke stappen moeten worden doorlopen en wanneer welke activiteiten plaatsvinden.

Mocht er een nieuwe versie van de informatiebrochure of activiteitenplanning beschikbaar komen, dan krijgt de examensecretaris van de pilotschool bericht via een mailing vanuit Examenblad.nl.

De procedures die gehanteerd worden in de pilot rekentoets VO komen grotendeels overeen met de procedures bij de digitale centrale examens. Als een school ervaring heeft met ExamenTester, zal veel informatie in deze brochure bekend zijn.

Voor de flexibele en digitale centrale examens in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg (BB en KB) van het vmbo is er een afzonderlijke informatiebrochure.

In de specifieke informatiebrochure voor 'BB en KB flexibel' is weergegeven welke aangelegenheden ook gelden voor de rekentoets VO.

Belangrijke kenmerken van de rekentoets VO:

- *Rekentoets VO: 10 varianten voor zowel 2F als 3F (zie ook paragraaf 4.1)*

Binnen de pilot rekentoets VO zijn voor de afname 10 varianten beschikbaar in de eerste afnameperiode. Dat geldt zowel voor de rekentoets vmbo, waarin het referentieniveau 2F wordt getoetst, als voor de rekentoets havo/vwo van referentieniveau 3F.

De examensecretaris bepaalt welke variant op welk tijdstip binnen de reguliere afnameperiode van twee weken door welke kandidaten wordt gemaakt. Dit geldt later eveneens voor de afnames tijdens de herkansingsperiode van één week (zie paragraaf 3.2).

Voor de herkansingsperiode in juni zijn 5 varianten beschikbaar (zie paragraaf 3.1).

- *Relatief lichte toetsbestanden*

De bestanden van digitale centrale examens zijn vaak tientallen Mb's (Megabytes) groot. Een bestand met een rekentoets VO is maximaal 10 MB.

- *Automatische correctie (zie ook paragraaf 3.8)*

De rekentoets VO kent alleen automatisch scorebare opgaven. Correctie van open vragen door een docent komt in de pilot rekentoets VO niet voor.

- *Alleen vooruit navigeren (zie ook paragraaf 3.4)*

Bij digitale centrale examens kan een kandidaat vrij door het examen navigeren. In de rekentoets VO kan alleen vooruit worden genavigeerd. Een kandidaat kan dus niet terug naar een eerdere vraag.

- *Geen N-termen (zie ook paragraaf 3.10)*

Bij de centrale examens VO worden na afloop van de afnameperiode N-termen bekend gemaakt. Samen met de lengte van de scoreschaal kan hiermee het cijfer worden vastgesteld. Bij de rekentoets VO wordt niet gewerkt met N-termen, maar met omzettingstabellen van scores in cijfers.

- *Geen verklaring door de directeur*

Voor deelname aan de flexibele en digitale centrale examens BB en KB in ExamenTester is de handtekening van de directeur nodig. Omdat de rekentoets VO nog in de pilot-fase verkeert, geldt dit niet voor de rekentoets VO.

2.1 Veranderingen ten opzichte van 2012

Er is een aantal belangrijke veranderingen ten opzichte van vorig jaar.

~~De belangrijkste wijzigingen waren in versie 1 van deze brochure zijn in dit document geel gemarkeerd. Op die manier kunnen examensecretarissen die in 2012 ook al aan de pilot rekentoets VO hebben meegedaan, in versie 1 snel zien wat er in 2013 is aangepast.~~

De belangrijkste wijzigingen worden hieronder kort weergegeven:

1. Wijze van aanmelding

De rekentoets VO is dit jaar voor het eerst vermeld op het formulier 'Opgave aantal examenkandidaten' van DUO. Als de school wil deelnemen aan de pilot rekentoets VO, geeft de examensecretaris het aantal kandidaten voor deze toets door via dit formulier. Door vermelding van het aantal kandidaten, is de school aangemeld voor de rekentoets VO in 2013.

2. Herkansing

In schooljaar 2012-2013 wordt voor het eerst een herkansing aangeboden voor de rekentoets VO. Alleen scholen die zich via het formulier 'Opgave aantal examenkandidaten' van DUO kandidaten hebben aangemeld voor de rekentoets, kunnen gebruik maken van de herkansingsperiode.

3. Leerlingen uit laatste én voorlaatste schooljaar

Aan de pilot van 2011-2012 konden alleen leerlingen uit het examenjaar deelnemen. Aan de pilot 2012-2013 kunnen zowel leerlingen uit het examenjaar als uit het voorlaatste leerjaar deelnemen. ~~Voor leerlingen uit het examenjaar zijn er geen consequenties verbonden aan hun toetsuitslag. De rekentoets is immers pas verplicht in het schooljaar 2013-2014.~~

Kandidaten van 2013-2014 kunnen volgens de invoeringsregels **door deelname aan de pilot rekentoets VO 2013** in het voorlaatste leerjaar de pilottoets afleggen en daarmee een vrijstelling voor de rekentoets behalen bij een resultaat van minimaal het cijfer 5. **Zij hoeven de rekentoets dan niet nogmaals af te leggen in 2013-2014 en het resultaat op de pilotrekenoets wordt dan op de cijferlijst vermeld.** Voorwaarde is dat de pilottoets is afgenomen en beoordeeld volgens de voor de rekentoets geldende regels. Voor meer informatie zie www.steunpunttaalenrekenenvo.nl, "servicedocument over wijzigingsbesluit van 23 april 2012, betr. Eindexamenbesluit VO" **Brief van de minister en de staatssecretaris van OCW aan de Tweede Kamer (onderwerp: Voortgangsrapportage implementatie referentiekader taal en rekenen, datum: 19 december 2012) en bijlage 1 'Overzicht implementatie referentieniveaus in toetsen en examens in po, so, vo en mbo' bij deze brief.**

4. Toetsprogramma: ExamenTester 2.10

In het examenjaar 2013 wordt gewerkt met ExamenTester 2.10. Deze versie is grondig gewijzigd ten opzichte van versie 2.9.8 waarmee in examenjaar 2012 werd gewerkt. ExamenTester 2.10 is uitgetest op meer scholen dan de vorige versie. Deze veldtesten hebben uitgewezen dat deze versie stabiel werkt. Ook heeft een onafhankelijk bureau een audit verricht op ExamenTester 2.10 (zowel op het proces van totstandkoming als op het product). De uitkomst van de audit bevestigt de verbeterde stabiliteit van ExamenTester 2.10.

5. Rekenmachine in ExamenTester

In de toetsen behorend bij de pilot van 2013 is een andere rekenmachine opgenomen. Het betreft de standaardrekenmachine van ExamenTester 2.10.

De rekentoets VO maakt voor een deel van de opgaven gebruik van een rekenmachine. In 2013 zal dat de computerrekenmachine zijn. De computerrekenmachine is dezelfde als de rekenmachine die tijdens de pilot rekentoets VO 2012 is gebruikt. Bij de rekentoets VO is een eigen rekenmachine NIET toegestaan.

Ter voorbereiding op de afname van de rekentoets VO kunt u oefenen met genoemde computerrekenmachine buiten ExamenTester om. Deze rekenmachine wordt via de portal van Cito aangeboden ([http:// portal.cito.nl](http://portal.cito.nl)).

Via een brief van Cito ontvangt de examensecretaris informatie en de inloggegevens om op de portal van Cito te komen. Na het inloggen treft u de computerrekenmachine voor de rekentoets VO aan¹. Indien u problemen ondervindt bij het inloggen kunt u een email sturen naar portal@cito.nl.

Het is van belang dat u ruim voor de afname van de rekentoets VO uw kandidaten met deze rekenmachine laat oefenen. Bij eventuele technische problemen kunt u contact opnemen met de ICT-examenhelpdesk. Voor het telefoonnummer, het e-mailadres en de actuele openingstijden daarvan zie: <http://centraalexamen.cito.nl>, kies: ICT-examenhelpdesk.

6. De rekentoets VO inhoudelijk

Momenteel wordt verkend of er voor vwo een ander referentieniveau wenselijk is. Het betreft het referentieniveau 3S. De staatssecretaris heeft hierover nog geen besluit genomen. Bij de pilot rekentoets VO 2013 wordt geen rekening gehouden met deze verkenning.

7. Onderzoeken ExamenTester en systeemcheck

ExamenTester heeft in 2012 voor meer storingen gezorgd dan in voorgaande jaren. Dit was voor het College voor Examens aanleiding om een onderzoek naar ExamenTester te laten uitvoeren. Dit onderzoek heeft aangetoond dat een deel van de storingen veroorzaakt wordt door interferentie tussen de software (ExamenTester) en de lokale systemen op de scholen. Hiervoor is geen algemene oplossing aan te reiken omdat elke school een specifieke infrastructuur kent.

Tijdens de systeemcheck wordt getest of ExamenTester goed werkt in de infrastructuur van de school. In deze informatiebrochure is de beschrijving van de systeemcheck aangepast. Daarnaast zijn handvatten en instrumenten toegevoegd aan deze informatiebrochure (zie paragraaf 4.2).

8. Uittesten nieuw computerexamensysteem

Zoals in de Septembermededeling 2012 is aangekondigd, wordt er momenteel gewerkt aan een opvolger voor ExamenTester. Dit nieuwe afnamesysteem zal mogelijk tijdens de juni-afname van de pilot rekentoets VO door een zeer beperkt aantal klankbordscholen worden gebruikt, om zo de eerste versie te testen op technische en logistieke onderdelen. Aanmelding voor deze test is niet mogelijk. Inhoudelijk zijn er geen verschillen met de toetsen die op de overige scholen worden afgenomen.

1

Bij de flexibele en digitale centrale examens BB en KB 2013 daarentegen, zullen de leerlingen hun eigen rekenmachine bij zich moeten hebben. Dat geldt ook voor de minitoetsen bij de cspe's voor de beroepsgerichte vakken in het vmbo. De examensecretarissen van de desbetreffende scholen ontvangen hierover een afzonderlijke mailing vanuit Examenblad.nl.

3 Pilot rekentoets VO

Deelname aan de pilot is vrijwillig. Scholen die mee willen doen aan de pilot in 2012-2013 kunnen dat melden doordat de examensecretaris de aantallen kandidaten aangeeft op de formulieren 'Opgave aantal examenkandidaten 2013', waarmee hij de centrale examens bij DUO bestelt. Zie paragraaf 4.1.

3.1 Flexibele afname

Elke school ontvangt van de rekentoets VO in 2013 10 varianten van de 2F-toets (voor het vmbo) en 10 varianten van de 3F-toets (voor havo/vwo) voor de afname in maart (zie paragraaf 3.2). Voor de herkansingsperiode in juni (zie paragraaf 3.2) zijn er 5 varianten per referentieniveau beschikbaar. De examensecretaris ontvangt de varianten op dvd. De wachtwoorden worden separaat toegestuurd. Voorwaarde voor ontvangst van de toetsen is dat de systeemcheck tijdig en met succes is doorlopen (zie paragraaf 4.2).

De varianten worden door de examensecretaris toegewezen aan de kandidaten. Daartoe maakt de examensecretaris afnameplanningen op de wijze zoals beschreven in de handleiding voor de examensecretaris bij ExamenTester. Geadviseerd wordt om voor verschillende tijdstippen verschillende varianten te gebruiken. Ook wordt dringend geadviseerd om gebruik te maken van **alle** aangeboden varianten. In de begeleidende brief bij de toetsen wordt advies gegeven over de volgorde van inzet van de varianten.

Daarnaast worden er zowel voor 2F als 3F twee dyslexie-versies (d-versie) aangeboden (zie 3.5).

3.2 Afnameperiode

De reguliere afnameperiode schooljaar 2012-2013 is van maandag 4 maart tot en met vrijdag 15 maart (10 werkdagen), de herkansingsperiode van donderdag 30 mei tot en met woensdag 5 juni (5 werkdagen).

3.3 Toetsduur

rekentoets	toetsduur (minuten)
2F	90
3F	120

Aan het begin van de toets verschijnt een openingsscherm met daarin enkele vragen over achtergrondgegevens van de leerling, zoals leerjaar, wel/geen wiskunde in zijn pakket e.d. De (beperkte) tijd gemoeid met de beantwoording van deze vragen maakt geen onderdeel uit van de toetsduur.

3.4 Alleen vooruit navigeren

In de rekentoets VO is het alleen mogelijk om vooruit te navigeren. Een kandidaat kan dus niet terug naar een eerder beantwoorde vraag. Dit wijkt af van digitale centrale examens waarbij een kandidaat vrij door het examen kan navigeren.

3.5 Kandidaten met een beperking

De blauw gemarkeerde passages in deze paragraaf stonden niet in versie 1 van deze brochure.
Dyslexie

Van ieder niveau van de rekentoets VO (2F en 3F) worden tijdens de pilot 'dyslexie-versies' of 'd-versies' beschikbaar gesteld. In een d-versie kan de kandidaat geluidsfragmenten afspelen waarin de tekst van het beeldscherm wordt verklankt. Deze versie kan de school toewijzen aan een kandidaat die over een dyslexie-verklaring beschikt.²

De spraak is tot stand gekomen door middel van spraaksynthese. Hoewel de bediening intuïtief eenvoudig is, vergt de uitspraak van spraaksynthese enige gewenning als de kandidaat daar nooit mee heeft gewerkt. Daarvoor kunnen de voorbeeldrekentoetsen VO dienen. De dyslexievariant

² Conform artikel 55 van het Eindexamenbesluit vwo – havo – vmbo

wordt aan alle scholen toegezonden en hoeft dus, anders dan bij de papieren centrale examens, niet speciaal te worden besteld.

Visuele beperking

Voor kandidaten met een visuele beperking wordt een aangepaste toets aangeboden. Deze wordt, net als de aangepaste centrale examens voor leerlingen met een visuele beperking, besteld via het daarvoor bestemde speciale formulier van DUO. Er zal waarschijnlijk maatwerk nodig zijn, resulterend mogelijk in andere afnamemomenten dan in de standaard afnameperiode en mogelijk met een gecommiteerde van de commissie staatsexamens VO van het College voor Examens. Zo spoedig mogelijk na de opgave neemt deze commissie met de school contact op om de mogelijkheden te onderzoeken.

Auditieve beperking

Voor kandidaten met een auditieve beperking is bij de rekentoets geen aanpassing nodig.

Dyscalculie

Voor leerlingen met dyscalculie geldt dat zij op grond van artikel 55 van het Eindexamenbesluit vwo-havo-vmbo (mits in het bezit van een dyscalculieverklaring) recht hebben op maximaal een half uur extra tijd. Er zijn geen extra hulpmiddelen of aangepaste toetsen voor leerlingen met dyscalculie. In het **voorjaar** worden scholen nader geïnformeerd over het beleid op langere termijn.

Verder gelden voor de afname van de pilot rekentoets dezelfde regels als beschreven in het Eindexamenbesluit vwo-havo-vmbo ten aanzien van de centrale examens.

Rekentoets VO en Septembermededeling over kandidaten met een handicap

Bij de Septembermededeling voor de centrale examens 2013 op Examenblad.nl is een bijlage gevoegd over centrale examens voor leerlingen met een beperking. Daarin wordt ook aandacht besteed aan de rekentoets VO.

Voor alle centrale examens en toetsen, dus ook voor de rekentoets VO, geldt: CvE levert een standaard 'pakket' met toetsen en examens, en de daarbij behorende hulpmiddelen. Van het standaardpakket maken ook aangepaste toetsen (met in een enkel geval aangepaste hulpmiddelen) deel uit o.a. voor leerlingen met dyslexie, of met een auditieve of een visuele beperking. Als u voor een leerling een aangepaste toets uit het standaardpakket gebruikt, volstaat melding aan de inspectie (en dient u bij sommige aanpassingen over een deskundigenverklaring te beschikken). Als het standaard pakket niet voldoet, dan neemt u contact op met het CvE en kan maatwerk vanuit het CvE mogelijk zijn. Dat kan o.a. bij leerlingen met een zeer zware lichamelijke beperking, een andere beperking waardoor beeldschermwerk niet goed mogelijk is, of een combinatie van beperkingen.

3.6 Hulpmiddelen

Bij de afname van de rekentoets VO is het gebruik van pen/potlood en kladpapier toegestaan. Het kladpapier mag de toetsruimte niet verlaten en dient na afloop van de zitting ingeleverd te worden.

Verder is toegestaan:

- het van de centrale examens bekende basispakket hulpmiddelen **met uitzondering van de rekenmachine**;
- een verklarend Nederlands woordenboek. Dat mag een Nederlands-Nederlands woordenboek zijn, maar ook het beeldwoordenboek of een woordenboek van het Nederlands naar de thuistaal van de leerling is toegestaan. In dat laatste geval is het toegestaan dat hetzelfde woordenboek ook thuistaal – Nederlands bevat (al is dat niet zinnig).

Andere hulpmiddelen zijn niet toegestaan.

3.7 Geheimhouding

De blauw gemarkeerde passages in deze paragraaf stonden niet in versie 1 van deze brochure.

Geheimhouding is bij elk (centraal) examen een belangrijk aandachtspunt. voor de rekentoets VO is dat niet anders. Anders dan bij de papieren centrale examens (met een vast afnametijdstip), zijn de opgaven van de rekentoets VO direct na de afname niet openbaar. Dat vergt extra voorzorgen van de school om de geheimhouding te waarborgen.

Bij de afname van de flexibele en digitale centrale examens BB en KB van voorgaande jaren is gebleken dat het noodzakelijk is de richtlijnen met betrekking tot de geheimhouding te expliciteren:

Onder geheimhouding van de opgaven van een digitale rekentoets VO wordt het volgende verstaan:

- a. de opgaven zijn toegankelijk voor de kandidaat tijdens de examenzitting waaraan hij deelneemt;
- b. door kandidaat gemaakte notities mogen door de kandidaat niet worden meegenomen;
- c. de opgaven zijn toegankelijk voor medewerkers van de school voor zover dat en op het moment dat dit noodzakelijk is voor de afname van het examen.

De directeur wordt geacht de medewerkers van zijn school op te dragen om:

- bovenstaande bepalingen onder a, b en c in acht te nemen;
- elke digitale rekentoets VO is uitsluitend te gebruiken voor het doel waarvoor het bestemd is, te weten als rekentoets VO;
- te voorkomen dat toetsopgaven en/of examenafnames worden gefotografeerd/gefilmd en/of registraties (zoals (digitale) schermafdrucken) daarvan zonder toestemming van het College voor Examens worden gemaakt dan wel verspreid;
- geen informatie, in welke zin dan ook, over de inhoud van enige digitale rekentoets VO met derden uit te wisselen.

Protocol rekentoets VO

Een protocol is een goede manier om dit schoolintern te regelen. In een protocol voor de afname van de rekentoets VO kan worden opgenomen dat de examensecretaris, systeembeheerder en docenten (surveillanten en examinatoren) moeten tekenen voor geheimhouding van de examenopgaven. Als een functionaris zich niet aan deze voorschriften houdt volgt een disciplinaire maatregel. Op de websites van de VO-raad en de AOC-raad staan voorbeelden van zulke protocollen voor digitale centrale examens.

<http://www.vo-raad.nl/dossiers/centraal-eindexamen/protocollen-centraal-eindexamen>

3.8 Geen handmatige correctie

De rekentoets is volledig automatisch scoorbaar. Dat betekent dat er geen sprake is van correctiewerk door docenten (en een tweede corrector).

3.9 Dataretour

Bij de papieren en digitale centrale examens spelen toets- en itemanalyses van Cito een belangrijke rol bij de normering. Voor de rekentoets VO geldt hetzelfde. Cito maakt de toets- en itemanalyses op basis van de scores in ExamenTester die de examensecretaris inzendt via de functie Dataretour in TestManager.

Het is belangrijk dat dit direct na de afname gebeurt, zodat van voldoende kandidaten scores voorhanden zijn voor de toets- en itemanalyse.

NB

Cito kan alleen een rapportage met de leerlingresultaten terugkoppelen aan de school als de examensecretaris Dataretour heeft gedaan (zie paragraaf 3.11).

3.10 Vaststellen cijfer

Voor de rekentoets VO wordt gewerkt met een andere normeringssystematiek dan bij de centrale examens in het VO. Daarom wordt in de pilot rekentoets VO niet met N-termen gewerkt.

Op basis van de resultaten van de afname en de analyse van de gegevens bepaalt het College voor Examens per variant van de rekentoets VO 2F en 3F een omzettingstabel van scores via vaardigheidsniveaus in cijfers.

Scholen kunnen de omzettingstabellen voor de maartperiode vanaf 11 april 2013 downloaden van de Cito-website (rekentoetsvo.cito.nl). Met behulp van de omzettingstabel kunnen zij cijfers van de kandidaten vaststellen. De omzettingstabellen voor de juniperiode zijn vanaf 26 juni 2013 beschikbaar.

3.11 Rapportage leerlingresultaten

Omdat er bij de rekentoets VO gewerkt wordt met een andere normeringssystematiek dan bij de centrale examens, is het niet mogelijk om zelf een rapportage uit Examentester op te vragen. Scholen ontvangen voor de maartafname uiterlijk 11 april 2013 een rapportage van Cito. In deze rapportage wordt op leerlingniveau aangegeven welke score en vaardigheidsniveau de leerling behaald heeft en welk cijfer daar bij hoort. Met behulp van de omzettingstabel (zie paragraaf 3.10) kan de school de juistheid van de cijfers in de Cito-rapportage controleren.

Van de juni-afname ontvangt de school uiterlijk 26 juni 2013 een rapportage van Cito.

Er kan alleen een rapportage worden teruggekoppeld als de school data retour gezonden heeft.

3.12 Enquêtes

CvE wil de ervaringen bij de afname graag volgen. Daarvoor zijn digitale enquêtes ontwikkeld. Deze zijn bedoeld voor de verschillende functionarissen die betrokken zijn bij deze examinering: ICT-deskundigen, examensecretarissen, docenten en kandidaten.

Na zowel de afname in maart als de afname in juni ontvangen de examensecretarissen van scholen die hebben deelgenomen aan de pilot rekentoets VO een e-mail van Cito over de gang van zaken rondom deze enquêtes. Daarin is een link opgenomen naar de enquêtes. De examensecretaris wordt verzocht de digitale vragenlijsten in te (laten) vullen en te verzenden (via de knop aan het eind van de vragenlijst).

De resultaten worden gebruikt om verbeteringen door te voeren.

3.13 Evaluatie van pilot rekentoets VO

Na afloop van de afnames in maart 2013 zal een evaluatiebijeenkomst georganiseerd worden voor examensecretarissen van scholen die deelgenomen hebben aan de pilot. Het betreft dan vooral de logistiek, organisatie en procedures. Meer informatie over deze evaluatiebijeenkomst en de wijze van aanmelden hiervoor ontvangt de examensecretaris van de deelnemende scholen via het Steunpunt taal en rekenen vo.

3.14 Kennisnemen van de beoordeling

Paragraaf 3.14 stond niet in versie 1 van deze brochure.

Bij twijfel aan de behaalde score en/of de omzetting van de behaalde score in het cijfer door de school, kan de kandidaat het CvE verzoeken dit door een door het CvE aangewezen objectieve, derde partij te laten controleren.

3.15 Toezicht tijdens de pilot door inspectie

Paragraaf 3.15 stond niet in versie 1 van deze brochure. De groen gemarkeerde passages stonden niet in versie 2 van deze brochure.

Omdat deelname aan de pilot Rekentoets VO kan leiden tot een vrijstelling voor deelname in het invoeringsjaar, zal de Inspectie van het Onderwijs ook toezicht uitoefenen op de pilots die in 2013 voor de Rekentoets VO worden gehouden in maart en in juni. **Onregelmatigheden dienen gemeld te worden aan de Inspectie.** Indien om welke reden dan ook toetsen ongeldig verklaard dienen te worden, ~~gebeurt dit uitsluitend na overleg met en door~~ dient u zich ook te wenden tot de Inspectie van het Onderwijs. **Nadat een eerdere afname ongeldig is verklaard door de Inspectie van het Onderwijs, kunt u een met CvE af te stemmen nieuwe variant voor de betreffende kandidaat inplannen binnen de afnameperiode.**

3.16 Specifieke informatie tweede afnameperiode

Paragraaf 3.16 stond niet in de versies 1 en 2 van deze brochure.

Van 30 mei tot en met 5 juni is de tweede afnameperiode. Deze afnameperiode is in deze brochure en in de activiteitenplanning veelal aangeduid als 'herkansingsperiode' en soms ook als 'juni-periode'. Er zijn scholen die de deadline voor de systeemcheck, die aan de eerste afnameperiode in maart voorafging, niet hebben kunnen halen. Die scholen zijn uitgesloten van deelname aan de maart-afname, maar hebben wel de mogelijkheid gekregen om aan de tweede afnameperiode mee te doen, mits zij de systeemcheck vóór een tweede deadline alsnog zouden afronden. Ook op de andere scholen kunnen er kandidaten zijn die vanwege een bijzondere reden niet in maart hebben kunnen deelnemen, maar in juni opgaan. In deze paragraaf wordt daarom gesproken van 'de tweede afnameperiode'.

Toewijzing van toetsvarianten aan herkansers

Ten behoeve van de afname in de herkansingsperiode ontvangt de examensecretaris de volgende varianten:

2F-A, 2F-B, 2F-C, 2F-D en 2F-E

3F-A, 3F-B, 3F-C, 3F-D en 3F-E

en de dyslexieversies: 2F-d-A, 2F-d-B, 3F-d-A en 3F-d-B.

NB

Aan herkansers mag de examensecretaris NIET een willekeurige variant toewijzen!

Voorbeeld:

Een leerling die in maart toetsvariant 3F9-C heeft afgelegd en tijdens de tweede afnameperiode in juni wil herkansen, moet dan de toetsvariant 3F-C maken.

Zou de examensecretaris deze herkanser abusievelijk herkansingsvariant 3F-A, 3F-B, 3F-D of 3F-E voorleggen, dan bestaat de kans dat de kandidaat tijdens diens herkansing enkele opgaven herkent uit variant 3F9-C die hij in maart heeft afgelegd. Inspectie zal dan genoodzaakt kunnen zijn de herkansingsafname ongeldig te verklaren.

De laatste letter in de maart-variant (in dit voorbeeld de letter C) bepaalt voor welke variant in de tweede afnameperiode gekozen moet worden.

Het toewijzingschema voor 2F is als volgt:
zie volgende bladzijde.

Het toewijzingschema voor 2F is als volgt:

maart	30 mei t/m 5 juni
2F1-A	2F-A
2F2-B	2F-B
2F3-C	2F-C
2F4-D	2F-D
2F5-E	2F-E
2F6-B	2F-B
2F7-B	2F-B
2F8-D	2F-D
2F9-A	2F-A
2F10-C	2F-C

Dyslexie-versies:

maart	30 mei t/m 5 juni
2F1-d-A	2F-d-A
2F2-d-B	2F-d-B

Het toewijzingschema voor 3F ziet er als volgt uit:

maart	30 mei t/m 5 juni
3F1-A	3F-A
3F2-B	3F-B
3F3-C	3F-C
3F4-B	3F-B
3F5-E	3F-E
3F6-E	3F-E
3F7-A	3F-A
3F8-D	3F-D
3F9-C	3F-C
3F10-A	3F-A

Dyslexie-versies:

maart	30 mei t/m 5 juni
3F1-d-A	3F-d-A
3F2-d-B	3F-d-B

Toewijzing van toetsvarianten aan kandidaten die voor het eerst opgaan

De toewijzing van de varianten aan kandidaten die voor het eerst opgaan, is vrij. Het toetsstelsel werkt optimaal als alle varianten evenveel ingezet worden. De examensecretarissen van de scholen die in de tweede afnameperiode voor het eerst meedoen, wordt daarom verzocht niet automatisch te kiezen voor de varianten 2F-A of 3F-A, maar bijvoorbeeld door loting te bepalen of de A-, B-, C-, D- of E-variant wordt ingezet.

3.17 Huidige eindexamenkandidaten

Paragraaf 3.17 stond niet in de versies 1 en 2 van deze brochure.

Aandachtspunt voor kandidaten die wellicht gaan zakken

Voor de leerlingen die in 2013-2014 **2012-2013** *) met het eindexamen hun vo-opleiding afronden, is de rekentoets niet verplicht. Toch kan het verstandig zijn eindexamenkandidaten die het risico lopen te zakken, de rekentoets te laten doen bij de pilotafname in juni. Bij het behalen van een cijfer vijf of hoger, krijgen ook gezakte leerlingen een vrijstelling voor de rekentoets als zij het jaar daarop op de dagschool en via VAVO of staatsexamens het diploma willen halen. Zeker voor leerlingen die in aanmerking komen voor de zogenaamde septemberroute via het VAVO is dit een aantrekkelijke optie. *) Deze rectificatie is op 28 maart aan de examensecretarissen gemeld via een mailing vanuit Examenblad.nl.

4 Activiteiten tot aan de digitale afname

4.1 Aanmelden

De rekentoets VO is dit jaar voor het eerst vermeld op het formulier 'Opgave aantal examenkandidaten' van DUO. Als de school wil deelnemen aan de pilot rekentoets VO, geeft de examensecretaris het aantal kandidaten voor deze toets door via dit formulier. Door vermelding van het aantal kandidaten, is de school aangemeld voor de rekentoets VO in 2013.

LET OP:

In juni 2013 vindt de herkansingsperiode van de rekentoets VO plaats. De examensecretaris meldt zijn school één keer aan voor zowel de afnameperiode in maart als de afnameperiode in juni. In een afzonderlijke aanmeldingsprocedure voor de afnameperiode in juni is niet voorzien.

Op het formulier 'Opgave aantal examenkandidaten' van DUO geeft de examensecretaris tevens het e-mailadres op waaronder hij tot en met juli 2013 bereikbaar is voor mededelingen over de rekentoets VO. Ook vermeldt de examensecretaris het e-mailadres van de (bovenschoolse) systeembeheerder, die met de technische kant van de digitale examens en/of toetsen belast wordt, zodat berichten die via Examenblad.nl worden verstuurd ook direct aan de systeembeheerder(s) gezonden kunnen worden.

4.2 Verplichte systeemcheck

De blauw gemarkeerde passages in deze paragraaf stonden niet in versie 1 van deze brochure.

Voordat een school kan meedoen aan de pilot rekentoets VO voorbeeldrekentoetsen kan ontvangen om in ExamenTester te oefenen met leerlingen en docenten, moet eerst een systeemcheck worden gedaan. Als een school meedoet aan meerdere examens/toetsen in ExamenTester kan met één systeemcheck (mits succesvol) worden volstaan.

Naar aanleiding van vragen van scholen en een analyse van meldingen bij de ICT-examenhelpdesk is een extra toelichting ontwikkeld op de systeemcheck in de vorm van een Servicedocument. Dit servicedocument kunt u vinden op de website van Cito.

Onderstaande beschrijving van de systeemcheck in paragraaf 4.2.1 tot en met 4.2.4 is vernieuwd ten opzichte van het schooljaar 2011/2012.

4.2.1 Doel en randvoorwaarden

Voor een controle op een juiste werking van ExamenTester op de computers die bij de afname gebruikt zullen worden, is het noodzakelijk dat er een zogenoemde systeemcheck wordt uitgevoerd.

Met de systeemcheck wordt de onderwijsinstelling in staat gesteld te onderzoeken met hoeveel computers tegelijk een digitale afname met ExamenTester succesvol kan worden uitgevoerd binnen de eigen IT-infrastructuur.

De systeemcheck dient onder dezelfde omstandigheden en condities als de echte afnames plaats te vinden. Dit houdt in dat gedurende de echte afnames gebruik wordt gemaakt van dezelfde IT-infrastructuur als tijdens de systeemcheck.

De systeemcheck dient uitgevoerd te worden met het Functionaliteiten Test examen (FT-examen). Het FT-examen is een speciaal examen waarin naast beeld- en geluidsfragmenten, alle verschillende typen van vragen zijn opgenomen die tijdens een echte afname kunnen voorkomen. Er is één algemeen FT-examen met vragen uit verschillende centrale examens, want het gaat bij het FT-examen niet om de inhoud, maar uitsluitend om de techniek.

Voor ExamenTester 2.10 is een nieuw FT-examen ontwikkeld.

Het FT-examen voor de rekentoets VO wordt ook gebruikt voor de digitale centrale examens. Dit betekent dat het FT-examen gecorrigeerd moet worden in de correctiemodule van ExamenTester (CorrectionManager), ondanks dat de rekentoets VO zelf volledig automatisch scorebaar is.

Gebruik gedurende de systeemcheck minimaal het aantal computers, dat door de kandidaten ook tegelijk gebruikt moet gaan worden tijdens de daadwerkelijke afnames. Bepaal het maximum aantal computers voor afname dat tijdens een echte afnamesessie gebruikt gaat worden en voeg er 10% reserve aan toe.

Het is van belang om de systeemcheck uit te voeren in een situatie die zo goed mogelijk overeenkomt met de situatie tijdens de echte afname:

- *serverbelasting*
Voert u de systeemcheck uit op een moment dat de serverbelasting vergelijkbaar is met de serverbelasting tijdens de echte afnames.
Drukke momenten op de server kunnen bijvoorbeeld ontstaan doordat:
 - de administratie de leerling- en absentenadministratie bijwerkt;
 - er een backup procedure draait;
 - een derde klas tijdens een les maatschappijleer Youtube-fragmenten over politieke partijen bekijkt.
- *verschillende afnamelokalen*
Als de echte afnames verspreid over meerdere lokalen of zelfs locaties plaatsvinden, is het van belang om deze situatie tijdens de systeemcheck te beproeven.
- *meerdere LocalServers*
Als meerdere LocalServers centraal beheerd worden voor meerdere locaties, zorg er dan voor dat de belasting binnen de centrale IT-infrastructuur voldoende capaciteit heeft op momenten dat meerdere locaties op hetzelfde tijdstip aan de slag gaan.

Door tijdens de systeemcheck rekening te houden met **afhankelijkheden** (serverbelasting, verschillende afnamelokalen, meerdere LocalServers) die van invloed zouden kunnen zijn op digitale afnames, krijgt u meer inzicht in de werking van ExamenTester in combinatie met uw IT-infrastructuur. Hoe meer de situatie(s) van de systeemcheck(s) overeenkomen met die van de echte afnames, hoe beter.

Het is ook belangrijk de duur van de afname mee te nemen tijdens een systeemcheck en voldoende tijd te nemen voor de afname van het FT-examen, net als bij een echt examen. Met de voorbeeldrekentoetsen VO is het mogelijk om een echte afname te simuleren, waardoor ook een goede indruk kan worden verkregen van het verloop van een examen met een langere afnameduur.

4.2.2 Verloop

Nadat ExamenTester op een juiste manier geïnstalleerd is (zie hiervoor de handleiding ExamenTester 2.10 voor de systeembeheerder), kunt u de volgende stappen hanteren als basis voor de systeemcheck:

Voorbereiding:

1. Bepaal de afhankelijkheden (zie 4.2.1);
(aantal afnames, dagen, tijdstippen, aantal lokalen, aantal locaties).
2. Bepaal het maximaal aantal computers plus 10% reserve dat tijdens één echte afnamesessie gebruikt gaat worden.

Installatie en planning:

3. Installeer het FT-examen in TestManager.
4. Voer leerlingen in in TestManager. Dit kunnen verzonden namen zijn (bijv. om verwarringen te voorkomen), maar de examensecretaris kan er ook voor kiezen om in deze fase al de echte namen van de deelnemers in ExamenTester te importeren. In dit laatste geval is het raadzaam om na dataretour en vóór de daadwerkelijke afname de afnameplanning van het FT-examen te verwijderen.
5. Plan de afnames in TestManager.

FT-examen inladen en starten:

6. Start TestCenter op het aantal computers dat bepaald is in stap 2.
7. Laad het FT-examen op alle computers zoals u tijdens een echte afname ook gaat doen (laad alle computers tegelijk of in groepjes).

8. Start, na het inladen, het FT-examen tegelijk op alle computers door te klikken op de knop 'Start toets'. Gemeten wordt op hoeveel computers de eerste vraag van de FT-toets op het scherm wordt getoond binnen 10 minuten na het klikken op de knop 'Start toets'.

FT-examen afnemen:

9. Het FT-examen kan nu gemaakt worden op de computer.
 - a. Neem de tijd voor het maken van het FT-examen, net als een echte afname.
 - b. Laat alle beeld- en geluidsfragmenten in het FT-examen volledig afspelen.
 - c. Controleer de werking van de rekenmachine.
10. Lever de afnames in.

FT-examen corrigeren:

11. Zet de afname open voor correctie.
12. Corrigeer het FT-examen.

Dataretour:

13. Stuur de afnameresultaten van het FT-examen naar Cito via de functie Dataretour in TestManager.

Deze laatste stap is belangrijk. Zonder dataretour ontvangt Cito onvoldoende gegevens over de systeemcheck en kan Cito u geen terugkoppeling geven.

Om u goed voor te bereiden op de echte afnames, wijzen wij u er op dat het belangrijk is dat de afnamecondities van de systeemcheck zoveel mogelijk overeenkomen met de afnamecondities tijdens de echte afnames. Wij verzoeken u de systeemcheck te beschouwen als een periode van echte afname en bij een eventuele storing, zoals u tijdens de echte afname ook zou doen, de hulp in te roepen van de ICT-examenhelpdesk van Cito (zie paragraaf 4.4).

4.2.3 Deadlines systeemcheck en toezending voorbeeldrekentoetsen VO

In schooljaar 2012-2013 is de uiterste deadline voor het uitvoeren van de systeemcheck vervroegd ten opzichte van vorig jaar en vastgesteld op vrijdag 4 januari 2013. Voor deze datum moet de school een systeemcheck hebben uitgevoerd waarbij

- (op minimaal 1 leerlingcomputer) het FT-examen is afgenomen
- de resultaten tijdig (vóór 16.00 uur) naar Cito zijn verzonden via de optie 'Dataretour' in TestManager.

U kunt de systeemcheck uitvoeren zodra u ExamenTester heeft ontvangen en geïnstalleerd. Ter herinnering aan de deadline van 4 januari verstuurt Cito na het meetmoment van 30 november een mailbericht aan de scholen met de stand van zaken op dat moment. Als Cito op 30 november een aantal FT-computers registreert

- van 1 of meer, heeft u de deadline ruimschoots gehaald, en ontvangt de examensecretaris hiervan een bevestiging. De school heeft daarmee toestemming om door te gaan met de verdere voorbereidingen op de digitale afnames in het examenjaar 2013, en zal op 16 januari de voorbeeldrekentoetsen ontvangen waarna de Proef op de Som kan beginnen.
- van 0, ontvangt de examensecretaris de herinnering dat de systeemcheck uiterlijk voor 4 januari 2013 succesvol afgerond moet zijn.

Op 4 januari 2013 wordt om 16.00 uur opnieuw het aantal FT-computers gemeten.

Als Cito op 4 januari 2013 een aantal FT-computers registreert

- van 1 of hoger, ontvangt de examensecretaris bericht dat de voorbeeldrekentoetsen op 16 januari zullen worden aangeboden aan de school, waarna de Proef op de Som kan beginnen. De school heeft daarmee toestemming om door te gaan met de verdere voorbereidingen op de digitale afnames in het examenjaar 2013. Scholen die in november een succesvolle systeemcheck hebben uitgevoerd, ontvangen dit bericht voor de tweede maal.
- van 0, ontvangt de examensecretaris bericht dat de school wordt uitgesloten van deelname aan de digitale centrale examens en de rekentoets VO **in maart**.

CvE en Cito vinden het **on**verantwoord om bij de examenafname meer computers in te zetten dan er bij de systeemcheck gebruikt zijn.

Als een school meer computers wil inzetten tijdens een echte examenafname dan het door Cito geregistreerde aantal, is het noodzakelijk dat daarvoor een nieuwe systeemcheck wordt uitgevoerd. Dat geldt ook als de school met andere computers wil gaan werken dan getest, of als sprake is van tussentijdse wijzigingen in de ICT-infrastructuur. Om die reden kunnen er scholen ook na de deadline van 4 januari nog systeemchecks uitvoeren.

De registratie van het aantal FT-computers bij Cito biedt op zich nog geen garantie voor een goed verloop van de afnames. Het is van uiteraard van belang dat de afnames tijdens de systeemcheck(s) ook naar tevredenheid³ van de school zijn verlopen. Als zich tijdens de afname van het FT-examen technische problemen hebben voorgedaan is het van belang dat de school hierover tijdig contact opneemt met de ICT-examenhelpdesk.

Alle scholen ontvangen voorbeeldrekentoetsen

Om alle scholen in de gelegenheid te stellen dit jaar ervaring op te doen met de rekentoets VO in ExamenTester, is besloten om alle scholen de voorbeeldrekentoets toe te zenden, ongeacht het resultaat van de systeemcheck.

Systeemcheck op 4 januari NIET afgerond?

Geen deelname mogelijk aan pilot rekentoets VO in maart 2013.

Scholen die de systeemcheck op 4 januari niet hebben afgerond, zijn uitgesloten van deelname aan de pilot rekentoets VO in maart.

Omdat het dit schooljaar gaat om een generale repetitie, waarbij een vrijstelling kan worden gehaald, is besloten om bij hoge uitzondering scholen de gelegenheid te geven alsnog mee te doen aan de pilotafname van de rekentoets in juni 2013, mits zij de vereiste systeemcheck succesvol hebben doorlopen op vrijdag 15 maart om 16.00 uur.

4.2.4 Terugkoppeling aantal FT-PC's via privé-pagina

Via de website van Cito wordt op een privé-pagina van de school het geregistreerde aantal computers getoond waarop binnen 10 minuten het FT-examen is gestart.

Het is niet verantwoord een groter aantal computers in te zetten in één examenzitting.

Als het aantal FT-computers lager is dan gewenst, is het van belang om nogmaals een systeemcheck uit te voeren met een **groter aantal leerlingcomputers**. Ook als er nog aanpassingen in het netwerk of op de computers worden doorgevoerd, moet de school nogmaals een systeemcheck organiseren. Uiteraard moet de systeemcheck uiteindelijk zonder onregelmatigheden verlopen.

De privé-pagina van de school met het geregistreerde aantal computers waarop binnen 10 minuten het FT-examen is gestart, is als volgt te bereiken:

- Ga in de webbrowser naar '<http://centraalexamen.cito.nl>'
- Klik op 'Handleidingen en systeembeheer', en volg de aanwijzingen voor de inzage van het FT-aantal.
- Log in met de volgende gegevens:
 - **Gebruikersnaam:** vul hier het *Brinnummer* in van de schoollocatie.
 - **Wachtwoord:** vul hier de *Gebruikersnaam* voor het configureren van de LocalServer in, die in de brief met inloggegevens bij de zending ExamenTester is vermeld.
Deze gebruikersnaam kan na installatie van de LocalServer altijd eenvoudig worden opgevraagd via de settings van de LocalServer. Ga hiervoor naar de computer waarop de LocalAgent draait en klik met de rechtermuisknop op het icoon van de LocalAgent, rechtsonder in de taakbalk van het scherm. Klik vervolgens op **Settings**, en ga naar het tabblad Internet. Daar staat ook deze gebruikersnaam.
- Na inloggen verschijnt een venster met de gegevens van de school.

³ Bijvoorbeeld geen onregelmatigheden zoals crashes, Flash-applicaties die niet goed werken, haperingen bij geluids- en beeldfragmenten.

Meting aantal FT-computers

Van iedere FT-afname waarvan de afnameresultaten met de functie Data retour naar Cito zijn verzonden, meet Cito op hoeveel computers de eerste vraag van het FT-examen binnen 10 minuten op het scherm is getoond na indrukken van de knop 'Start toets'.

Cito doet deze metingen op zes vaste data om 16.00 uur en koppelt de resultaten op vastgestelde data terug:

Meetdatum	terugkoppeldatum
vrijdag 9 november 2012	woensdag 14 november 2012
vrijdag 30 november 2012 (herinneringsmail)	woensdag 5 december 2012
vrijdag 4 januari 2013 (deadline)	woensdag 9 januari 2013
vrijdag 1 februari 2013	woensdag 6 februari 2013
vrijdag 22 februari 2013	woensdag 27 februari 2013
vrijdag 15 maart 2013	woensdag 20 maart 2013

Als een school de systeemcheck uiterlijk 4 januari 2013 niet heeft uitgevoerd (inclusief data retour vóór 16.00 uur), wordt de school uitgesloten van deelname aan de pilot rekentoets VO in maart.

Eventuele extra systeemchecks kunnen ook na 4 januari 2013 plaatsvinden, maar wel voor de laatste meetdatum van 15 maart 2013. Deze extra meetmomenten kunnen bijvoorbeeld gebruikt worden om het aantal FT-PC's te verhogen.

Voor scholen die de deadline van 4 januari niet hebben gehaald, maar alsnog willen deelnemen aan de pilot rekentoets VO in juni, telt het laatste meetmoment van 15 maart als deadline voor een geslaagde systeemcheck.

Stel dat op een school de volgende drie FT-afnames hebben plaatsgevonden en van elke afname zijn gecorrigeerde antwoorden verstuurd met de functie Data retour naar Cito.

datum FT-afname	aantal computers dat binnen 10 minuten is gestart
13 oktober 2012	4
4 november 2012	12
15 december 2012	25

Dan constateert Cito op de meetdatum van 4 januari 2013 dat op de school het grootste aantal computers waarop het FT-examen binnen 10 minuten is gestart, 25 bedraagt. Als de afname op 15 december 2012 naar tevredenheid van de school verliep, betekent dit

- dat de systeemcheck met 25 pc's succesvol is afgerond
- dat het niet verantwoord is meer dan 25 computers, inclusief 10% reserve, in te zetten in één sessie tijdens de examenperiode.
(25 computers inclusief 10% betekent: maximaal 22 kandidaten in één zitting.)

Bij de meting hanteert Cito de volgende uitgangspunten:

- Er wordt uitsluitend gekeken naar FT-afnames waarvan de afnameresultaten via de optie **Data retour in TestManager** naar Cito zijn verzonden.
- Bij het registreren van de FT-computers wordt gemeten op hoeveel computers binnen 10 minuten na indrukken van de knop 'Start toets' de eerste vraag van het FT-examen op het scherm is verschenen;
- Er wordt automatisch gezocht naar het 10-minuten-interval waarbij dit aantal FT-computers het grootst is;
- Het maakt niet uit of een FT-afname in één of meer computerlokalen heeft plaatsgevonden;
- Het maakt niet uit of FT-afnames die op een bepaald moment plaatsvinden, deel uitmaken van één of meer afnameplanningen.

4.3 Proef op de Som

De blauw gemarkeerde passages in deze paragraaf stonden niet in versie 1 van deze brochure.

4.3.1 Doel

Het doel van de Proef op de Som is om leerlingen en docenten te laten oefenen met de digitale rekentoets VO in ExamenTester en de stappen die genomen moeten worden tijdens de echte examenafname. De examensecretaris ontvangt hiervoor voorbeeldrekentoetsen. De Proef op de Som is de generale repetitie voor de afname van de rekentoets VO 2013.

NB De opgaven die opgenomen zijn in de Proef op de Som zijn identiek aan de in mei 2012 verspreide voorbeeldrekentoetsen 2F en 3F. Deze toetsen zijn ook te vinden op de website van Cito (rekentoetsvo.cito.nl), kies voorbeeldtoetsen).

De voorbeeldrekentoetsen voor de Proef op de Som ontvangt de examensecretaris in een aparte zending op 16 januari 2013 als de school (met minimaal 1 afnamecomputer), ook als de school de een-systeemcheck niet succesvol heeft uitgevoerd vóór de deadline van 4 januari 2013.

De Proef op de Som is belangrijk om alle betrokkenen (leerlingen, docenten, systeembeheerders en examensecretarissen) goed voor te bereiden op de afname.

Het is dan ook van belang om tijdens de Proef op de Som met alle kandidaten de voorbeeldrekentoets rekenen 2F of 3F af te nemen.

4.3.2 Uitvoering Proef op de Som

Tijdens de Proef op de Som voert de examensecretaris de volgende handelingen uit:

- De namen invoeren van de kandidaten in ExamenTester, als dit bij de systeemcheck nog niet gedaan is;
- De voorbeeldrekentoetsen (2F en 3F) installeren in ExamenTester;
- Een afnameplanning maken op de wijze zoals beschreven in de handleiding voor de examensecretaris;
- De voorbeeldrekentoetsen afnemen bij kandidaten;
- Data retour zenden kan, maar is in deze fase niet noodzakelijk.

Adviezen aan de examensecretaris voor de Proef op de Som:

Zorg ervoor dat alle kandidaten kunnen oefenen met voorbeeldrekentoetsen.

Organiseer de afnames van de voorbeeldrekentoetsen tijdens de Proef op de Som liefst op exact dezelfde manier als de echte toetsen (zelfde computers, zelfde groepen kandidaten, zelfde momenten in de week).

Door bij de Proef op de Som evenals tijdens de systeemcheck (zie paragraaf 4.2.1) rekening te houden met **afhankelijkheden** (serverbelasting, verschillende afnamelokalen, meerdere LocalServers) die van invloed zouden kunnen zijn tijdens digitale afnames, krijgt u meer inzicht in de werking van ExamenTester in combinatie met uw IT-infrastructuur. Hoe meer de situaties van de Proef op de Som overeenkomen met die van de echte afnames, hoe beter.

Eventuele technische problemen tijdens de Proef op de som die structureel kunnen zijn, moeten worden gemeld aan de ICT-examenhelpdesk van Cito.

Denkt u niet 'Het zijn maar voorbeeldrekentoetsen', maar bedenk dat een storing tijdens de Proef op de Som ook tijdens de echte afname kan optreden.

4.4 Technische ondersteuning

Lukt het de school niet om ExamenTester gebruiksklaar te maken, dan kunnen drie hulpacties achtereenvolgens ondernomen worden:

Actie 1:

Op de website van Cito staat een lijst van veelgestelde vragen (FAQ's) '<http://centraalexamen.cito.nl>', kies: ICT-examenhelpdesk). Hier worden meldingen gemaakt van problemen en oplossingen zoals die bij scholen zijn voorgekomen.

Actie 2:

Als op de website van Cito niet de juiste aanwijzingen worden gevonden kan de examensecretaris/systeembeheerder de ICT-examenhelpdesk bellen en het aangetroffen probleem bespreken. De helpdesk brengt aan de hand van een vastgelegd script stapsgewijs de infrastructuur van de instelling in beeld. Op deze manier wordt getracht het probleem in kaart te brengen en een oplossing te vinden. Mocht de helpdeskmedewerker er zelf geen oplossing voor kunnen bieden, dan wordt het probleem doorgezet naar de tweede lijn. In dat geval wordt er niet direct een oplossing aangereikt. Vanuit de tweede lijn wordt dan later contact opgenomen met de betreffende klant.

De ICT-examenhelpdesk kan vragen om een bestand op te sturen om na te gaan of de instellingen van het netwerk juist zijn. Ook kan de datamap opgevraagd worden.

Voor het telefoonnummer, het e-mailadres en de actuele openingstijden zie:

'<http://centraalexamen.cito.nl>', kies: ICT-examenhelpdesk).

Bij telefonisch contact moet gekozen worden tussen Alarm (toets 1) of gewone vragen (toets 2). De optie Alarm is bedoeld voor vragen en problemen die ontstaan **tijdens een daadwerkelijke afname** van het examen tijdens de afnameperiode.

NB Bij telefonisch contact met de Cito ICT-examenhelpdesk moet de hulpvrager het **BRIN-nummer** noemen van de locatie waar het probleem zich voordoet. Zorg er dus voor dit bij de hand te hebben als de ICT-examenhelpdesk gebeld wordt!

Actie 3:

Indien de hulp van de ICT-examenhelpdesk op afstand niet tot een oplossing van het probleem leidt, kan de ICT-examenhelpdesk in bijzondere gevallen besluiten om een deskundige naar de school te sturen om na te gaan welke problemen zich met ExamenTester voordoen. Ter plekke kan deze deskundige in overleg met de systeembeheerder achterhalen wat het probleem is en hoe dit voorkomen kan worden.

NB

De ICT-examenhelpdesk van Cito doet er alles aan om scholen zo snel mogelijk van dienst te zijn. Soms duurt de oplossing van een probleem echter onverhoopt langer dan de examensecretaris of de systeembeheerder acceptabel vindt. In deze gevallen kunnen zij contact opnemen met het College voor Examens via computerexamens@cve.nl. Het CvE kan in sommige situaties als onafhankelijke partij trachten de afhandeling te bespoedigen.

4.5 Niet deelnemen

4.5.1 Geen toestemming

Als de school er tijdens de systeemcheck niet in slaagt gecorrigeerde antwoorden van het FT-examen te versturen naar Cito met de functie Data retour in Testmanager, dan mag de school geen rekentoets VO afnemen met ExamenTester. De examensecretaris ontvangt hierover op 10 januari 2013 bericht via het e-mailadres dat is opgegeven op het formulier 'Opgave aantallen kandidaten'.

4.5.2 Eigen initiatief

Mocht de systeemcheck en/of Proef op de Som, naar de mening van de school, onverhoopt zo slecht verlopen dat men afname van de rekentoets VO in ExamenTester onverantwoord acht, dan kan de examensecretaris zijn school zelf afmelden bij het CvE via computerexamens@cve.nl.

5 Maatwerk bij de normering van de pilot-rekentoets 2F

Dit hoofdstuk is geheel nieuw ten opzichte van versie 2 van deze brochure.

5.1 Aanleiding

In dit hoofdstuk wordt de werkwijze beschreven die het mogelijk maakt om bij de normering van de pilot-rekentoets 2F rekening te houden met de verschillende leerwegen in het vmbo. De aanleiding daartoe is de brief van de minister en de staatssecretaris van OCW aan de Tweede Kamer van 19 december 2012 (onderwerp: Voortgangsrapportage implementatie referentiekader taal en rekenen) waarin staat:

Maatregel 3: Maatwerk in examinering taal en rekenen vmbo

Vanwege de grote prestatieverschillen tussen de diverse vmbo-leerwegen voor zowel taal als rekenen, vinden wij het wenselijk om daar zowel bij de rekentoets als bij het examen Nederlands rekening mee te houden. Bij de afstemming van het vereiste referentieniveau 2F blijft onderscheid aanwezig in de exameneisen per leerweg. De exameneisen voor vmbo-tl zullen hoger zijn dan voor vmbo-kb en voor vmbo-kb weer hoger dan voor vmbo-bb. Het referentieniveau 2F blijft de ondergrens voor alle vmbo-leerlingen. Verder mag voor vmbo-bb, gezien de grote afstand van de huidige leerlingprestaties tot het niveau 2F, meer tijd uitgetrokken worden voor de invoering. In 2013-2014 en 2014-2015 mag voor vmbo-bb de normering voor taal en rekenen tijdelijk onder 2F liggen. In 2014 bepalen we, aan de hand van de pilots in 2013 en 2014, wanneer in vmbo-bb het referentieniveau 2F volledig kan worden ingevoerd. Mochten de bevindingen bij de komende pilots vmbo-bb hiertoe aanleiding geven, dan zullen we in 2014 ook voor mbo-2 passende maatregelen nemen. Aan CvE zal worden gevraagd de afstemming van de rekentoets op de verschillende vmbo-leerwegen nader uit te werken en bij de pilot van 2013 hiermee ervaring op te doen. De VO-raad en de MBO Raad zullen bij deze uitwerking nauw worden betrokken.

5.2 Samenvatting van hoofdstuk 5

Maatregel 3 uit de brief aan de Tweede Kamer wordt als volgt uitgewerkt in de pilot-rekentoets VO 2F van 2013:

- bij GL/TL wordt de lat 1,0 cijferpunt hoger gelegd in vergelijking met het referentieniveau 2F;
- bij BB wordt de lat 1,0 cijferpunt lager gelegd dan 2F;
- bij KB ligt de lat precies op het 2F-niveau.

Evaluatie van de pilot-resultaten moet uitwijzen of we dit in 2014 en de daarop volgende schooljaren opnieuw zo doen.

Voor een voldoende op de rekentoets moeten GL/TL-leerlingen dus meer opgaven goed beantwoord hebben dan KB-leerlingen. BB-leerlingen hoeven - tijdelijk - minder opgaven goed te hebben voor het cijfer zes of hoger.

Dit heeft als gevolg dat van iedere leerling die de pilot-rekentoets 2F heeft afgelegd het resultaat wordt uitgedrukt in drie cijfers:

- een GL/TL-cijfer;
- een KB-cijfer = het 2F-cijfer;
- een BB-cijfer.

De school weet zelf welk van de drie cijfers op de leerling van toepassing is:

- voor de BB-kandidaten geldt het BB-cijfer;
- voor de KB-kandidaten geldt het KB-cijfer;
- voor de GL/TL-kandidaten geldt het GL/TL-cijfer.

NB

Het is NIET zo dat er verschillende normen voor het referentieniveau 2F zelf komen. Er is maar één 2F-niveau.

5.3 Normering van de rekentoets: de omzetting van vaardigheidsniveaus in cijfers

Tijdens de normeringsvergadering stelt het CvE vast hoe de scores ⁴ worden omgezet in cijfers. Begin april 2013 vindt de normeringsvergadering voor de rekentoets VO plaats: nadat Cito alle afnamegegevens heeft geïnventariseerd, heeft Cito per variant bij alle mogelijke scores het vaardigheidsniveau bepaald.

tijdens de normeringsvergadering stelt het CvE vervolgens vast hoe de vaardigheidsniveaus worden omgezet in cijfers.

De omzetting van scores in cijfers verloopt dus *via vaardigheidsniveaus*.

Op 11 april 2013 wordt de normering van de rekentoets aan de scholen bekend gemaakt.

Voor de pilot van 2012 zag de omzetting van vaardigheidsniveaus in cijfers er als volgt uit:

rekentoets 2F (pilot 2012)		
vaardigheid		cijfer
< 64,5		1
≥ 64,5	< 74,8	2
≥ 74,8	< 85,1	3
≥ 85,1	< 95,4	4
≥ 95,4	< 105,7	5
≥ 105,7	< 113,9	6
≥ 113,9	< 122,1	7
≥ 122,1	< 130,3	8
≥ 130,3	< 138,5	9
≥ 138,5		10

tabel 5.1: Omzetting vaardigheidsniveaus in cijfers – gehanteerd bij de pilot rekentoets 2F 2012

Tijdens de afnameperiode in maart 2013 kon de examensecretaris voor 2F tien varianten en twee dyslexieversies van de pilot-rekentoets inzetten.

Bij de normering wordt bij elk van de varianten van de pilot-rekentoets een omzettingstabel van scores – via vaardigheidsniveaus – in cijfers vastgesteld.

Omdat niet alle varianten precies even moeilijk zijn, kan de omzetting van scores in vaardigheidsniveaus per variant verschillen. De omzetting van vaardigheidsniveaus in cijfers is echter bij alle varianten identiek. Daardoor zijn de prestatie-eisen, ongeacht de variant, voor alle kandidaten gelijk ⁵.

De lat omhoog bij GL/TL en tijdelijk lager bij BB

In de pilot-rekentoets VO 2F van 2013 wordt

- de lat bij GL/TL 1,0 cijferpunt hoger gelegd in vergelijking met het referentieniveau 2F;
- de BB-lat 1,0 cijferpunt lager dan het 2F-niveau gelegd;
- de KB-lat precies op hetzelfde niveau als het referentieniveau 2F gehouden.

Deze uitwerking van het maatwerk per leerweg geldt vooralsnog alleen voor de pilot van 2013.

Over de normering per leerweg in de jaren vanaf 2014, wordt een besluit genomen na de evaluatie van de pilot-rekentoets 2013.

⁴ Bij de rekentoets is de score gelijk aan het aantal goed beantwoorde opgaven.

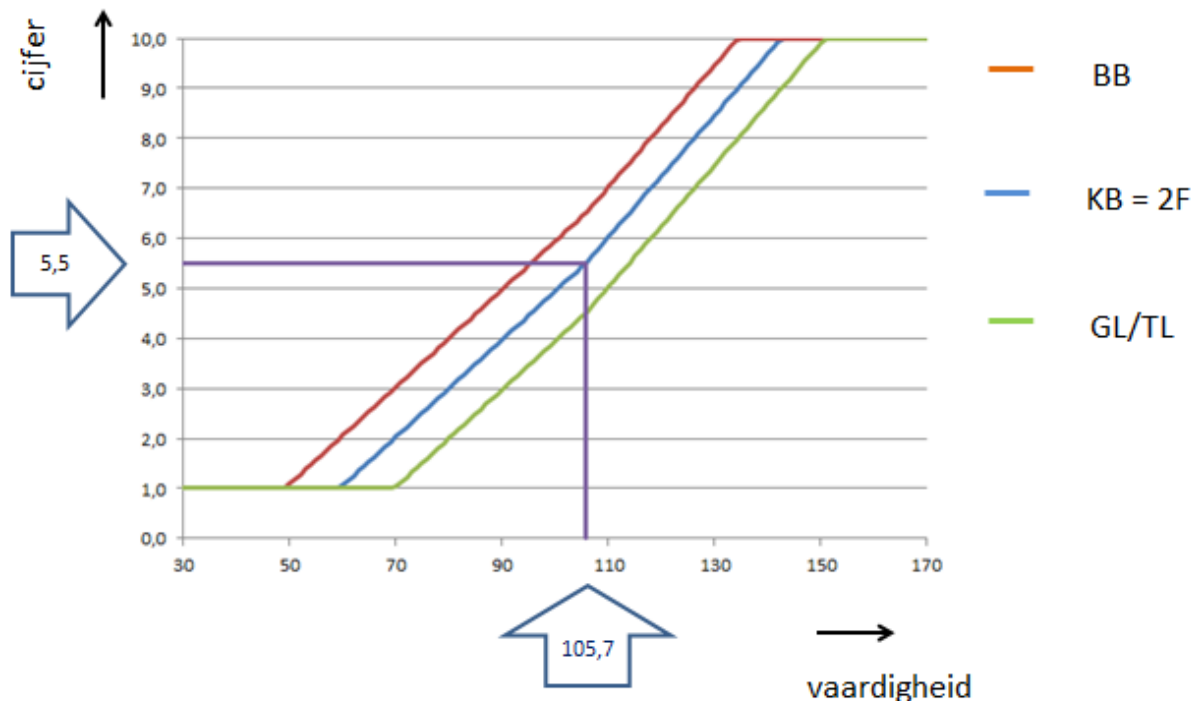
⁵ Een toelichting op de normeringssystematiek die bij de rekentoets VO wordt toegepast staat op www.cve.nl: kies 'Onderwerpen', vervolgens 'Centrale rekentoets VO' en klik daarna op 'Normering met een vaardigheidsschaal'.

Als dit maatwerk per leerweg bij de eerste pilot-rekentoets 2F van maart **2012** al zou zijn toegepast, had dat geresulteerd in de volgende tabellen:

omzettingstabel BB		omzettingstabel 2F = omzettingstabel KB		omzettingstabel GL/TL	
vaardigheid	cijfer	vaardigheid	cijfer	vaardigheid	cijfer
< 54,2	1	< 64,5	1	< 74,8	1
≥ 54,2 < 64,5	2	≥ 64,5 < 74,8	2	≥ 74,8 < 85,1	2
≥ 64,5 < 74,8	3	≥ 74,8 < 85,1	3	≥ 85,1 < 95,4	3
≥ 74,8 < 85,1	4	≥ 85,1 < 95,4	4	≥ 95,4 < 105,7	4
≥ 85,1 < 95,4	5	≥ 95,4 < 105,7	5	≥ 105,7 < 113,9	5
≥ 95,4 < 105,7	6	≥ 105,7 < 113,9	6	≥ 113,9 < 122,1	6
≥ 105,7 < 113,9	7	≥ 113,9 < 122,1	7	≥ 122,1 < 130,3	7
≥ 113,9 < 122,1	8	≥ 122,1 < 130,3	8	≥ 130,3 < 138,5	8
≥ 122,1 < 130,3	9	≥ 130,3 < 138,5	9	≥ 138,5 < 146,7	9
≥ 130,3	10	≥ 138,5	10	≥ 146,7	10

tabel 5.2: Omzetting vaardigheidsniveaus in cijfers – als bij de pilot rekentoets 2F van 2012 de lat bij GL/TL één cijferpunt hoger en de lat bij BB één cijferpunt lager gelegen zou hebben

Grafisch ziet dat er als volgt uit:

figuur 5.1 – Grafische weergave van tabel 5.2

Uit tabel 5.2 en figuur 5.1 blijkt dat een GL/TL-leerling bij hetzelfde vaardigheidsniveau 1,0 cijferpunt lager haalt dan een KB-leerling. Een BB-leerling haalt bij hetzelfde vaardigheidsniveau 1,0 cijferpunt hoger dan een KB-leerling.

De GL/TL-, KB- en BB-leerlingen hebben allen dezelfde rekentoets 2F afgelegd. Alleen voor de KB-leerling is diens cijfer gelijk aan het cijfer dat bij het referentieniveau 2F hoort. Het cijfer van de GL/TL- en BB-leerling is NIET gelijk aan het 2F-cijfer, maar heeft een vaste afstand tot het 2F-cijfer.

Die afstand is in de pilot-rekentoets 2F 2013 dus + of - 1,0 cijferpunt (-1,0 cijferpunt voor GL/TL en +1,0 cijferpunt voor BB).

Van een GL/TL- en een BB-leerling is diens 2F-cijfer altijd te achterhalen door in de omzettingstabel voor 2F (= de omzettingstabel voor KB) bij diens vaardigheidsniveau te kijken.

Waar komt de afstand van + of - 1,0 cijferpunt vandaan?

De keuze voor +1,0 cijferpunt als afstand tussen GL/TL en 2F (= KB) komt voort uit het verschil in moeilijkheidsgraad tussen de centrale examens in de algemene vakken GL/TL en KB. Voor ieder algemeen vak overlappen het cse GL/TL en het cse KB voor ongeveer 50%. Op basis van deze overlap kan worden afgeleid dat de prestatie-eisen in het cse GL/TL ongeveer 1,0 cijferpunt hoger liggen dan die in het cse KB.

+ 1,0 cijferpunt is om die reden te zien als een 'normale' afstand tussen de lat voor GL/TL en de lat voor KB. Daarom is diezelfde afstand ook bij de rekentoets 2F als uitgangspunt genomen.

Hoewel we de afstand tussen de centrale examens in de algemene vakken KB en BB niet kunnen bepalen, omdat er geen overlap tussen deze examens bestaat, is het aannemelijk dat ook die afstand ongeveer 1,0 cijferpunt is.

Wat zouden de resultaten op de eerste pilot van 2012 geweest zijn bij een normering met + of - 1,0 cijferpunt?

In juni 2012 heeft de minister de gemiddelde cijfers en de percentages onvoldoende over de eerste pilot-rekentoets aan de Tweede Kamer en aan de scholen meegedeeld.

Deze resultaten waren als volgt:

rekentoets 2F	BB	KB	GL/TL
gemiddeld cijfer	4,3	5,4	6,4
percentage onvoldoende	85%	56%	27%
percentage 4 of lager	58%	24%	7%
percentage met cijfer 5	27%	32%	20%
percentage voldoende	15%	44%	73%

tabel 5.3 Resultaten na afloop van de pilot rekentoets 2F 2012

Als referentiecesuur – dat is het vaardigheidsniveau dat de grens tussen voldoende en onvoldoende markeert – is hierbij het vaardigheidsniveau van 105,7 gehanteerd.

Als de rekentoets voor GL/TL in het voorjaar van 2012 1,0 cijferpunt strenger genormeerd zou zijn, dan zou de toetscesuur voor GL/TL gelegen hebben bij een vaardigheidsniveau van 113,9 (zie tabel 5.2). Als de rekentoets voor BB in het voorjaar van 2012 1,0 cijferpunt soepeler genormeerd zou zijn, dan zou de toetscesuur voor BB bij een vaardigheidsniveau van 95,4 gelegen hebben (zie tabel 5.2).

Cito heeft berekend dat de resultaten dan als volgt zouden zijn geweest:

rekentoets	bij: BB-lat 1,0 lager dan 2F-niveau	bij: KB-lat = 2F-niveau	bij: GL/TL-lat 1,0 hoger dan 2F-niveau
gemiddeld cijfer	5,3	5,4	5,4
percentage onvoldoende	58%	56%	53%
percentage 4 of lager	26%	24%	27%
percentage met cijfer 5	32%	32%	26%
percentage voldoende	42%	44%	47%

tabel 5.4 Resultaten bij de pilot rekentoets 2F van 2012 als de lat bij GL/TL één cijferpunt hoger en de lat bij BB één cijferpunt lager gelegen zou hebben

In hoeverre de resultaten na afloop van de pilot van 2013 ten opzichte van de pilot van 2012 een verbetering te zien geven zal na april 2013 duidelijk zijn.

5.4 Na de normering van de rekentoets 2F

Op 11 april 2013, na de normeringsvergadering van het CvE, ontvangt iedere vmbo-school van Cito een rapportage met per leerling:

- de naam van de afgelegde variant en zijn score (= aantal goed) daarop;
- zijn vaardigheidsniveau;
- en zijn BB-cijfer, zijn KB-cijfer en zijn GL/TL-cijfer voor de rekentoets.

De school weet zelf welk van de drie cijfers op de leerling van toepassing is:

- voor de BB-kandidaten geldt het BB-cijfer;
- voor de KB-kandidaten geldt het KB-cijfer;
- voor de GL/TL-kandidaten geldt het GL/TL-cijfer.

De vraag zal rijzen of men er bij een mooi cijfer ook voor kan kiezen om het bij een hogere leerweg behorende cijfer op de cijferlijst te vermelden. Het antwoord op die vraag zal via het Steunpunt taal en rekenen VO bekend gemaakt worden.

Op 26 juni 2013 ontvangt iedere vmbo-school een zelfde rapportage over de herkansingsperiode. Voor 2014 en volgende jaren is nog geen besluit genomen over de wijze waarop het maatwerk bij de normering van de rekentoets 2F wordt uitgewerkt.

Figuur 5.2 is een (fictief) voorbeeld van een 2F-rapportage van Cito aan een VO-school:

Pilot-rekentoets VO 2013

Brincode:	00XX02						
School:	Referentielyceum Rekenlaan 7 1111YY Taaldorp	landelijk gemiddelde 2F:	105,9				
Groep:	3vmb02						

<i>Kandidaat nr.</i>	<i>Naam</i>	<i>Variant</i>	<i>Aantal goed</i>	<i>Vaardigheids-score</i>	<i>BB-cijfer</i>	<i>2F-cijfer = KB-cijfer</i>	<i>GL/TL-cijfer</i>
308399106920	Koen Vermeij	2F3	44	124,3	9	8	7
308382106900	Jans Blokhuis	2F3	52	142,1	10	10	9
308389700220	Thijs Oegema	2F3	23	94	5	4	3
308381106350	Ans Gerrits	2F8	29	102,8	6	5	4
308400109590	Irene Wütz	2F8	37	113,7	7	6	5
308383106350	Marko Tuiters	2F8	43	122,7	9	8	7

etc.

figuur 5.2 – Voorbeeld (fictief) van een 2F-rapportage van Cito aan een VO-school

Het vaardigheidsniveau waarbij de 2F-cesuur gelegd wordt, kan na de normering van april 2013 iets anders liggen dan in 2012 (de tabellen 5.1 en 5.2). Dit komt doordat de referentiecesuur – de grens tussen ‘2F wel/niet behaald’ – tijdens de pilot van 2012 nog voorlopig en indicatief was. Bij de normering van de pilot 2013 zal nog steeds sprake zijn van een voorlopige referentiecesuur. Die referentiecesuur wordt in de komende jaren geleidelijk steeds vaster.

Tabel 5.5 op de volgende bladzijde toont een voorbeeld van de drie omzettingstabellen *per variant*

In dit voorbeeld is gebruik gemaakt van de variant van de rekentoets 2F die na afloop van de eerste pilot van maart 2012 bekend is gemaakt.

2F-cijfers omzettingstabel KB (voorbeeld)		
score	vaardig- heid	cijfer
0	-16,0	1
1	23,1	1
2	38,8	1
3	48,3	1
4	55,0	1
5	60,1	1
6	64,2	1
7	67,7	2
8	70,7	2
9	73,4	2
10	75,8	3
11	78,0	3
12	80,0	3
13	81,9	3
14	83,6	3
15	85,3	4
16	86,8	4
17	88,3	4
18	89,7	4
19	91,1	4
20	92,4	4
21	93,6	4
22	94,8	4
23	96,0	5
24	97,1	5
25	98,3	5
26	99,4	5
27	100,4	5
28	101,5	5
29	102,5	5
30	103,6	5
31	104,6	5
32	105,6	5
33	106,6	6
34	107,6	6
35	108,7	6
36	109,7	6
37	110,7	6
38	111,7	6
39	112,8	6
40	113,9	7
41	115,0	7
42	116,1	7
43	117,2	7
44	118,4	7
45	119,6	7
46	120,9	7
47	122,3	8
48	123,7	8
49	125,2	8
50	126,8	8
51	128,5	8
52	130,5	9
53	132,6	9
54	135,0	9
55	137,9	9
56	141,4	10
57	145,8	10
58	151,9	10
59	161,4	10
60	182,9	10

omzettingstabel BB (voorbeeld)		
score	vaardig- heid	cijfer
0	-16,0	1
1	23,1	1
2	38,8	1
3	48,3	1
4	55,0	2
5	60,1	2
6	64,2	2
7	67,7	3
8	70,7	3
9	73,4	3
10	75,8	4
11	78,0	4
12	80,0	4
13	81,9	4
14	83,6	4
15	85,3	5
16	86,8	5
17	88,3	5
18	89,7	5
19	91,1	5
20	92,4	5
21	93,6	5
22	94,8	5
23	96,0	6
24	97,1	6
25	98,3	6
26	99,4	6
27	100,4	6
28	101,5	6
29	102,5	6
30	103,6	6
31	104,6	6
32	105,6	6
33	106,6	7
34	107,6	7
35	108,7	7
36	109,7	7
37	110,7	7
38	111,7	7
39	112,8	7
40	113,9	8
41	115,0	8
42	116,1	8
43	117,2	8
44	118,4	8
45	119,6	8
46	120,9	8
47	122,3	9
48	123,7	9
49	125,2	9
50	126,8	9
51	128,5	9
52	130,5	10
53	132,6	10
54	135,0	10
55	137,9	10
56	141,4	10
57	145,8	10
58	151,9	10
59	161,4	10
60	182,9	10

omzettingstabel GL/TL (voorbeeld)		
score	vaardig- heid	cijfer
0	-16,0	1
1	23,1	1
2	38,8	1
3	48,3	1
4	55,0	1
5	60,1	1
6	64,2	1
7	67,7	1
8	70,7	1
9	73,4	1
10	75,8	2
11	78,0	2
12	80,0	2
13	81,9	2
14	83,6	2
15	85,3	3
16	86,8	3
17	88,3	3
18	89,7	3
19	91,1	3
20	92,4	3
21	93,6	3
22	94,8	3
23	96,0	4
24	97,1	4
25	98,3	4
26	99,4	4
27	100,4	4
28	101,5	4
29	102,5	4
30	103,6	4
31	104,6	4
32	105,6	4
33	106,6	5
34	107,6	5
35	108,7	5
36	109,7	5
37	110,7	5
38	111,7	5
39	112,8	5
40	113,9	6
41	115,0	6
42	116,1	6
43	117,2	6
44	118,4	6
45	119,6	6
46	120,9	6
47	122,3	7
48	123,7	7
49	125,2	7
50	126,8	7
51	128,5	7
52	130,5	8
53	132,6	8
54	135,0	8
55	137,9	8
56	141,4	9
57	145,8	9
58	151,9	10
59	161,4	10
60	182,9	10

De (indicatieve en voorlopige) referentieceesuur ligt bij het vaardigheidsniveau 105,7

tabel 5.5 Voorbeeld van de drie omzettingstabellen bij de voorbeeldrekentoets van 2012

